

UZASADNIENIE

Powód J. G. w pozwie skierowanym przeciwko S. (...)

- D. (...) w I. (...) w T. wniósł po ostatecznym sprecyzowaniu powództwa o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kwoty osiemdziesięciu tysięcy złotych tytułem zadośćuczynienia. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w (...) w I. – (...) w T. przebywał on w celi nr (...), w której powierzchnia przypadająca na jedną osobę była zbyt mała, nie gwarantowała minimalnego standardu 3 m⁽²⁾ na osobę osadzoną, a wentylacja nie funkcjonowała prawidłowo. Takie warunki bytowe, zdaniem powoda uwłaczały ludzkiej godności i godziły w podstawowe prawa człowieka i obywatela zagwarantowane w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Powód pozostawał w stanie chronicznego zmęczenia, podupadł na zdrowiu psychicznym, stał się apatyczny i zestresowany. Powód choruje na depresję, jego zdaniem, na skutek warunków panujących w zakładzie karnym, jego choroba się pogłębiła.

W odpowiedzi na pozew, pozwany reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika wniósł o oddalenie powództwa oraz zwrot kosztów procesu według norm przepisanych. Pozwany zaprzeczył, aby cele, w tym cela (...) nie spełniała wymogu zapewnienia skazanym powierzchni 3 m², że u pozwanego panuje przeludnienie, że dopływ świeżego powietrza by utrudniony, że przebywanie powoda w celi nr (...) spowodowało pogorszenie jego stanu zdrowia, że powód zgłaszał pozwanemu złe samopoczucie i, że cierpiał na depresję.

Odnosząc się do zarzutu nieprawidłowej wentylacji, strona pozwana podniosła, że każda cela wyposażona jest w standardowe okna z możliwością ich otwierania, zapewniające dostęp do światła dziennego i możliwość wietrzenia. W budynkach, w których przebywał powód wentylacja funkcjonowała prawidłowo, co potwierdzają wyniki okresowej kontroli przewodów kominowych.

Sąd ustalił, co następuje:

(...) w I. (...) w T. jest zakładem karnym typu zamkniętego. J. G. przebywał w (...) w I. (...) w T. w okresie od (...) do (...). W celi nr (...) przebywał w okresie od (...) do (...). Była to cela dwuosobowa o powierzchni 7,97 m^(2,) i powierzchni użytkowej 8,56 m⁽²⁾

Dowód: notatka służbowa z dnia 8 października 2021 r., k. 51,

rzut celi, k.51 akt;

Cele mieszkalne w (...) w T. posiadają wentylację grawitacyjną, w tym również cela (...). Wszystkie cele mieszkalne przechodzą okresowe kontrole drożności kominów wentylacyjnych, co jest potwierdzone protokołami przez uprawniony podmiot do wykonywania kontroli.

W dniu 28 października 2020 r. odbyła się kontrola techniczna przewodów kominowych, dymowych, spalinowych oraz grawitacyjnych przewodów wentylacyjnych w (...) w I. (...) w T.. Kontrolę przeprowadził mistrz kominiarski P. S. oraz czeladnik M. S.. Stwierdzono prawidłową drożność przewodów kominowych, dostateczną szczelność przewodów kominowych Ciąg grawitacyjny odpowiadał wymaganiom normy polskiej. Przewody kominowe i inne urządzenia wentylacyjne odpowiadały wymaganiom ustawy prawo budowlane. Nie wykryto żadnych usterek. W budynku wykonano czyszczenie przewodów kominowych. Termin następnej kontroli określono na październik 2021 r.

Dowód: protokół nr (...) k. 53,

notatka służbowa, k. 52 akt;

(...) w I. (...) w T. wyposażony jest w wentylację grawitacyjną od okien poprzez kącik sanitarny do pionu wentylacyjnego. We wszystkich celach znajdują się okna, które osadzeni mogą swobodnie otwierać.

Dowód: zeznania świadka M. L., 00:02:18-00:18:12, k. 80-80v. akt;

W chwili przyjęcia do (...) powód potwierdził uzależnienie od alkoholu i pozostawanie w kilkumiesięcznym ciągu alkoholowym. Po przyjęciu do (...) powód był zmuszony odstawić alkohol z dnia na dzień.

Powód pozostawał pod stałą opieką lekarską. W dniu 25 września 2020 r. uskarżał się na uporczywą bezsenność. Powód od początku 2021 r. przyjmował leki antydepresyjne.

W dniu 26 kwietnia 2021 r. powód J. G. odbył spotkanie z psychologiem z własnej inicjatywy. Rozmowa z psychologiem dotyczyła zaplanowanej dla powoda terapii uzależnienia od alkoholu. Został bowiem zdiagnozowany jako osoba uzależniona od alkoholu. Powód deklarował zainteresowanie podjęciem nauczania w warunkach izolacji. Powód podczas spotkania z psychologiem deklarował dobre samopoczucie. Rozmowa z powodem przebiegała prawidłowo. Jego wypowiedzi były logiczne i rzeczowe. Powód nie werbalizował myśli ani zamiarów autodestrukcyjnych. Bez cech syndromu presuidycznego. Nie zgłaszał spraw wymagających interwencji psychologa.

W dniu 7 maja 2021 r. odnotowano u powoda znaczącą poprawę samopoczucia. W dniu 28 maja 2021 r. powód zrezygnował z konsultacji psychiatrycznej. Pod koniec 2021 r. powód rozpoczął terapię odwykową. Aktualnie odbywa karę w systemie półotwartym.

Powód nie składał skarg na warunki w celi dyrektorowi (...).

Dowód: informacja z Centralnej Bazy Danych Osób Pozbawionych Wolności

sporządzona przez starszą szeregową J. W., k. 55 akt;

ocena sanitarno-epidemiologiczna z 3 września 2020 r., k. 97 – 97 v.akt;

dokumentacja medyczna, k. 101-112 akt;

przesłuchanie powoda, 00:15:01-00:33:40, k. 125v.-126 akt

Sąd zważył, co następuje:

Sąd oparł swoje ustalenia faktyczne na dokumentach załączonych do akt sprawy w postaci notatek służbowych funkcjonariuszy (...), protokołu kontroli przewodów kominowych, dokumentacji medycznej powoda. Żadna ze stron nie zakwestionowała skutecznie ich prawdziwości i wiarygodności.

Sąd oparł swoje ustalenia faktyczne na zeznaniach świadka M. L., ponieważ w okresie objętym pozwem był (...) (...) w I., zatem dysponował on wiedzą o stanie technicznym budynków (...) oraz zasad organizacji jednostki.

Sąd oparł swoje ustalenia na przesłuchaniu powoda J. G. w części dotyczącej uzależnienia od alkoholu, podjęcia terapii odwykowej, przyjmowania leków antydepresyjnych. W pozostałej części, w ocenie Sądu relacja powoda jest niewiarygodna. W dużej części powód skupiał się na swoich subiektywnych odczuciach dotyczących warunków bytowych w (...) w I., a także porównywał je z warunkami w innych jednostkach penitencjarnych (w systemie półotwartym). Odczucia skazanego nie znajdują potwierdzenia w zebranych materiale dowodowym. Cella numer (...) nie odbiegała od innych cel mieszkalnych i wyposażona była w przewody wentylacyjne, który funkcjonowały prawidłowo. Jak wynika z dokumentacji znajdującej się w aktach sprawy oraz zeznań funkcjonariusza (...) w (...) w I. nie występowało zjawisko przeludnienia. W tej części twierdzenia powoda nie znajdują potwierdzenia w rzeczywistości. Należy nadmienić, że Sąd nie dał wiary przesłuchaniu powoda w tym zakresie, w jakim stwierdził, że w związku z odbywaniem kary w celi nr (...) doszło do pogorszenia jego stanu zdrowia. Pozostały materiał dowodowy,

któremu Sąd dał wiarę przeczy tej tezie. Należy bowiem zwrócić uwagę, że powód został przyjęty do (...) w warunkach ciągu alkoholowego, ze stwierdzonym uzależnieniem do alkoholu. Był zmuszony do odstawienia używki z dnia na dzień. Jego problemy z bezsennością zostały odnotowane już 25 września 2021 r. W związku ze stanem zdrowia powód zaczął przyjmować na początku 2021 r. leki antydepresyjne. Podkreślić trzeba, że powód przebywał w celi nr (...) przez (...) dni – od (...) do (...). W dniu 26 kwietnia 2021 r. powód J. G. odbył spotkanie z psychologiem z własnej inicjatywy. Rozmowa z psychologiem dotyczyła zaplanowanej dla powoda terapii uzależnienia od alkoholu. Został bowiem zdiagnozowany jako osoba uzależniona od alkoholu. Powód deklarował zainteresowanie podjęciem nauczania w warunkach izolacji. Powód podczas spotkania z psychologiem deklarował dobre samopoczucie. Rozmowa z powodem przebiegała prawidłowo. Jego wypowiedzi były logiczne i rzeczowe. Powód nie werbalizował myśli ani zamiarów autodestrukcyjnych. Bez cech syndromu presuidycznego. Nie zgłaszał spraw wymagających interwencji psychologa. W dniu 7 maja 2021 r. u powoda odnotowano znaczącą poprawę samopoczucia, a 28 maja 2021 r. powód zrezygnował z konsultacji psychiatrycznej. Oznacza to, że jeszcze podczas pobytu w (...) w T. kondycja psychiczna powoda znacząco się poprawiła, a pozwany zapewnił powodowi pomoc oraz niezbędne wsparcie medyczne i psychologiczne.

Sąd pominął dowód z opinii biegłego z zakresu budownictwa, gdyż nie miał on znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Z dokumentów zebranych w aktach sprawy wynika, że cela numer (...), w której przebywał powód w okresie wskazanym w pozwie, była celą dwuosobową o powierzchni 7,97 m². Powód wprost wskazał, że zamieszkiwał ją wraz z nim jeszcze jeden osadzony. Tym samym powierzchnia przypadająca na jednego osadzonego wynosiła 3,985 m², czyniąc zadość wymaganiom Kodeksu Karnego Wykonawczego.

Dowód z opinii biegłego nie mógł wpłynąć na ocenę funkcjonowania prawidłowości wentylacji celi numer (...). Dla rozstrzygnięcia sprawy istotne było funkcjonowanie wentylacji w okresie od 29 marca 2021 roku do 9 kwietnia 2021 roku, kiedy to miało dojść do naruszenia

dóbr osobistych powoda. Biegły przeprowadzając badanie stanu technicznego wentylacji mógłby jedynie stwierdzić stan obecny, który nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, natomiast dowody w postaci protokołów przeglądów kominowych z okresu objętego pozwem wskazują na prawidłowe funkcjonowanie przewodów kominowych i innych urządzeń wentylacyjnych.

Sąd nie znalazł podstaw do dopuszczenia dowodu z opinii biegłego psychiatry na okoliczność stanu zdrowia psychicznego powoda, wpływu warunków panujących w celi (...) na samopoczucie i zdrowie psychiczne powoda. Dowód ten był zbędny do stwierdzenia faktów związanych ze stanem zdrowia powoda. Przedłożona dokumentacja medyczna obrazująca przebieg leczenia powoda oraz dolegliwości na jakie się skarżał jest w tym względzie wystarczająca. Z dokumentacji wynikało ponad wszelką wątpliwość, że powód cierpi na zespół zależności alkoholowej, skarżał się na bezsenność i złe samopoczucie. Z dokumentacji wynikało również, że powód skarżał się na te dolegliwości praktycznie do września 2020 r., po przyjęciu do (...). Co istotne w maju 2021 r. odnotowano u powoda znaczącą poprawę samopoczucia, co przeczy tezie, że przebywanie w celi (...) (...) przyczyniło się do degradacji zdrowia psychicznego powoda. Trzeba jeszcze podkreślić, że Sąd nie ma wątpliwości, że przebywanie w jakiegokolwiek przymusowej izolacji zdecydowanie źle wpływa na samopoczucie i zdrowie psychiczne człowieka i do stwierdzenia tej okoliczności nie były konieczne wiadomości specjalne.

Przechodząc do prawnej oceny ustalonego stanu faktycznego, to Sąd Okręgowy uznał, że żądania powoda nie podlegały uwzględnieniu.

W myśl przepisu art. 23 kc dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach.

Dobra osobiste są to doniosłe wartości związane z osobami fizycznymi i prawnymi podlegające ochronie prawnej. W przepisie art. 23 kc ustawodawca wskazał jedynie przykłady dóbr osobistych tworząc ich otwarty katalog. Dobra osobiste mają charakter obiektywny, to znaczy, że istnieją one niezależnie od świadomości i woli osoby, której dobra

osobiste przysługują, oraz osoby, której zarzucane jest naruszenie cudzych dóbr osobistych. (Beata Janiszewska w Gudowski Jacek (red.), Kodeks cywilny. Część ogólna. Komentarz do wybranych przepisów, komentarz do art. 23 kc teza 3). Wartości wskazane przez powoda w pozwie, takie jak godność, prawo do prywatności, niewątpliwie należą do dóbr osobistych.

Zgodnie z przepisem art. 24 kc ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny.

Z cytowanych przepisów wynika, że w sprawie o naruszenie dóbr osobistych podstawową przesłanką odpowiedzialności jest stwierdzenie naruszenia dóbr osobistych. W orzecznictwie wskazuje się, że oceny czy doszło do naruszenia dobra osobistego nie należy dokonywać tylko na podstawie subiektywnych odczuć osoby, jej indywidualnych wartości uczuć i stanu psychicznego. Należy przyjmować koncepcję obiektywną naruszenia dobra osobistego w kontekście całokształtu okoliczności sprawy. Kwestia zagrożenia lub naruszenia dóbr osobistych winna być ujmowana w płaszczyźnie faktycznej i prowadzić do ustalenia, czy dane zachowanie, biorąc pod uwagę przeciętne reakcje ludzkie, mogły obiektywnie stać się podstawą do negatywnych odczuć po stronie pokrzywdzonego. Na pierwszy plan wysuwają się jednak zawsze poglądy rozsądnie i uczciwie myślących ludzi oraz osąd opinii publicznej (por. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 7 maja 2020 r. I ACa 217/20, LEX nr 3064337).

Kolejną przesłanką odpowiedzialności za naruszenie dobra osobistego jest bezprawność naruszenia dóbr osobistych. Przesłanka bezprawności rozumiana jest szeroko jako sprzeczność naruszenia z obowiązującymi normami prawnymi i zasadami współżycia społecznego.

W orzecznictwie za bezprawne uważa się działanie naruszające dobro osobiste, jeżeli nie zachodzi żadna ze szczególnych okoliczności, usprawiedliwiających takie działanie; do okoliczności wyłączających bezprawność naruszenia dóbr osobistych na ogół zalicza się: 1) działanie w ramach porządku prawnego, tj. działanie dozwolone przez obowiązujące przepisy prawa, 2) wykazywanie prawa podmiotowego, 3) zgodę pokrzywdzonego z zastrzeżeniem uchylenia jej skuteczności w niektórych przypadkach oraz 4) działania w ochronie uzasadnionego interesu (por. Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 października 1989 r. II CR 419/89, LEX nr 8996).

Podstawą prawną roszczenia dochodzonego przez powoda jest przepis art. 24 kc w zw. z art. 448 kc. Norma art. 448 kc stanowi, że w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia. Przepis art. 24 kc nie wymienia prawa do godnego wykonywania kary pozbawienia wolności, jako dobra osobistego podlegającego ochronie, niemniej jednak z uwagi na to, że przepis nie formułuje definicji dobra osobistego w sposób zamknięty, powód ma prawo poszukiwać ochrony z tego tytułu, wszak natężenie przeludnienia oraz innych niedogodności przy wykonywaniu kary pozbawienia wolności stanowi naruszenie godności i prywatności człowieka. W dniu 28 lutego 2007 r. Sąd Najwyższy w sprawie sygn. akt V CSK 431/06 uznał prawo osadzonego do wniesienia na podstawie art. 448 kc powództwa o zadośćuczynienie przeciwko S. (...) za szkody spowodowane przeludnieniem i nieodpowiednimi warunkami sanitarnymi w (...). Podobne stanowisko zajął Sąd Najwyższy w wyroku z 17 marca 2010 r. w sprawie sygn. akt II CSK 486/09, w którym podkreślił, że zgodnie z art. 30 Konstytucji, przyrodzona i niezbywalna godność człowieka jest wartością nienaruszalną, a jej poszanowanie i ochrona stanowi obowiązek władz publicznych. Konieczność przestrzegania tego obowiązku nabiera szczególnego znaczenia wtedy, kiedy Państwo - w ramach swojego imperium - realizuje zadania represyjne. Wykonywanie tych zadań nie może ograniczać godności osób odbywających karę pozbawienia wolności i prawa do traktowania w sposób humanitarny. Dodatkowo jako ewentualną podstawę roszczenia strony powodowej jest przepis art. 3 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z 4 listopada 1950 r., która na zasadzie art. 87 ust. 1 Konstytucji RP jest jednym ze źródeł powszechnie obowiązującego prawa w Polsce. Stanowi on, że nikt nie może być poddany torturom ani nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu. Bogate orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw

Człowieka w Strasburgu przekonuje, że poniżające traktowanie w rozumieniu art. 3 Konwencji ma miejsce wówczas, gdy osoba, której ono dotyczy, doznaje poniżenia lub upokorzenia w stopniu przynajmniej minimalnym. Ocena tego minimalnego stopnia dolegliwości jest względna; stopień dolegliwości musi być zatem oceniany w świetle okoliczności konkretnej sprawy.

Zdaniem Sądu Okręgowego, przy ocenie warunków panujących w (...) należy brać pod uwagę m.in. ich skumulowany efekt, czas, przez który osadzony umieszczony był w zaskarżonych warunkach oraz konkretne zarzuty stawiane przez osadzonego.

W realiach stanu faktycznego niniejszej sprawy największe znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy ma przesłanka działania w ramach porządku prawnego. W wyroku z dnia 14 czerwca 2016 r. sygn. akt I ACa 1774/15 Sąd Apelacyjny w Łodzi (LEX nr 2069282) wskazał, że czynności organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości związane z wypełnianiem ich ustawowych obowiązków nie mają charakteru działań niezgodnych z prawem w rozumieniu przepisu art. 24 kc i jako takie nie mogą naruszać dóbr osób fizycznych. Nawet w sytuacji, w której organ prowadzący postępowanie sądowe wydał błędne orzeczenie nie sposób kwalifikować jego działań, jako bezprawnych.

Mając powyższe na względzie Sąd stwierdził, że działaniom pozwanego (...) nie można przypisać cech bezprawności. Wszelkie działania podejmowane przez funkcjonariuszy pozwanego względem powoda były zgodne z obowiązującym porządkiem prawnym. Pozwany zdaniem sądu wywiązywał się z wszelkich przepisów mających na celu zapewnienie powodowi realizację przysługujących mu praw, a wynikających z obowiązującego systemu norm prawnych szczegółowo regulujących sposób i warunki osadzenia w jednostce penitencjarnej. Jak wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego powód był traktowany w sposób godny, z poszanowaniem przysługujących mu praw oraz jego dóbr osobistych. Był traktowany tak samo, jak każdy inny osadzony w (...), miał takie same warunki techniczne w celach, w których de facto nie występowało zjawisko przeludnienia. Wbrew twierdzeniom powoda w celach, w których przebywał była zapewniona norma powierzchniowa co najmniej 3 m² na jedną osobę. Przedstawione przez powoda dowody nie wykazały także, by warunki panujące w (...) były niegodziwe czy nieludzkie. Z zeznań świadka M. L. i przesłuchania samego powoda wynika, iż nie były to warunki komfortowe, jednakże cele mieszkalne, w których przebywał powód były wyposażone zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 października 2003 r. w sprawie warunków bytowych osób osadzonych w (...) i aresztach śledczych. Stan ilościowy i jakościowy tego wyposażenia odpowiada normom określonym w wymienionym wyżej rozporządzeniu. Jeśli chodzi o stan techniczny jest rzeczą naturalną, że pewne sprzęty czy rzeczy ulegają z biegiem czasu naturalnemu zużyciu, lub zostają po prostu uszkodzone przez korzystające z nich osoby. Nadto pamiętać również należy, że to sami osadzeni mają obowiązek dbać o porządek i czystość w celi. W celach, w których przebywał powód znajdowały się wydzielone kąciki sanitarne, które posiadały dostęp do zimnej wody oraz zapewniały intymność osób z nich korzystających.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie nie doszło do naruszenia dóbr osobistych poprzez przebywanie J. G. w celi numer (...) (...) w T.. Cella nr (...), w której powód przebywał w okresie od (...) do (...) ma powierzchnię 7,97 m². W wyżej wymienionym okresie przebywało w niej dwóch osadzonych. Tym samym na jednego osadzonego przypadała powierzchnia 3,985 m².

Zgodnie z przepisem art. 110 § 2 zd. 1 kkw powierzchnia w celi mieszkalnej, przypadająca na skazanego, wynosi nie mniej niż 3 m². Sąd nie traci z pola widzenia małej powierzchni celi nr (...), co może powodować dyskomfort, jednak nie zmienia to faktu, iż (...) w I. spełnił wymogi stawiane przez powszechnie obowiązujące normy prawne, w związku z tym nie doszło do bezprawnego naruszenia dóbr osobistych powoda.

Odnosząc się do twierdzeń powoda zawartych w pozwie, należy wskazać, iż powód przyjął nieprawidłowo normę powierzchni przypadającą na jednego osadzonego na poziomie 4 m² na osobę. Przywołane przez powoda orzeczenia Sądu Najwyższego, Trybunału Konstytucyjnego i Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, gdyż dotyczą wprost sytuacji, gdy skazani przebywali w (...) w warunkach przeludnienia, co nie miało miejsca w niniejszej sprawie.

Zgodnie z przepisem art. 110 § 2 zd. 2 kkw cele wyposaża się w odpowiedni sprzęt kwaterunkowy zapewniający skazanemu osobne miejsce do spania, odpowiednie warunki higieny, dostateczny dopływ powietrza i odpowiednią do pory roku temperaturę, według norm określonych dla pomieszczeń mieszkalnych, a także oświetlenie odpowiednie do czytania i wykonywania pracy.

Powód nie wykazał, żeby w okresie kiedy przebywał w celi nr (...) doszło do bezprawnego naruszenia jego dóbr osobistych na skutek braku wentylacji w celi. Twierdzenia powoda w tym zakresie nie są poparte żadnymi dowodami, które mogłyby wykazać daną okoliczność. W celi nr (...) w okresie, gdy przebywał w niej powód istniała drożna instalacja kominowa, która zapewniała wentylację pomieszczenia. Osadzenie posiadali możliwość wietrzenia celi przez otwierające się okna. Z związku, z czym dowody przedstawione przez pozwanego wykazały, że nie mogło dojść do naruszenia dóbr osobistych J. G., nawet w sytuacji w której przebywał w celi z osobą, która była wyposażona w stomię.

W ocenie Sądu warunki bytowe panujące w celi nr (...) nie spowodowały bezprawnego naruszenia dóbr osobistych. Odnosząc się, do zarzutu naruszenia zdrowia psychicznego powoda oraz jego samopoczucia, to należy zauważyć, że sam fakt osadzenia w zakładzie karnym stanowi ingerencję w tę sferę. Nie jest to jednak ingerencja bezprawna, gdyż podstawą pozbawienia wolności jest orzeczenie sądowe mające oparcie w przepisach ustawy. Pozwany (...) w I. (...) w T. jest zakładem typu zamkniętego, a więc zakładem karnym, w którym obowiązują najdalej idące obostrzenia w wykonywaniu kary pozbawienia wolności. Nie pozostają one bez wpływu na stopień dolegliwości odbywania kary pozbawienia wolności przez osadzonych, stanowią jednak jej naturalną konsekwencję. Z dokumentacji wynikało ponad wszelką wątpliwość, że powód cierpi na zespół zależności alkoholowej, uskarżał się na bezsenność i złe samopoczucie. Z dokumentacji wynikało również, że powód uskarżał się na te dolegliwości praktyczne do września 2020 r., po przyjęciu do (...). Co istotne w maju 2021 r. odnotowano u powoda znaczącą poprawę samopoczucia, co przeczy tezie, że przebywanie w celi (...) (...) przyczyniło się do degradacji zdrowia psychicznego powoda. Trzeba jeszcze podkreślić, że Sąd nie ma wątpliwości, że przebywanie w jakiegokolwiek przymusowej izolacji zdecydowanie źle wpływa na samopoczucie i zdrowie psychiczne człowieka, co jednak nie jest konsekwencją bezprawnego działania (...), ale wcześniejszego naruszenia norm prawnych przez powoda. Należy podkreślić, że pozwany wyszedł naprzeciw dolegliwościom powoda. Udzielił mu istotnej pomocy w walce z chorobą alkoholową oraz konsekwencjami uzależnienia. Z dokumentacji medycznej wynika, że powód został objęty kompleksową opieką lekarską i ambulatoryjną.

Wszystko to pozwala na stwierdzenie, że warunki bytowe panujące w pozwanym zakładzie karnym nie naruszyły dóbr osobistych powoda w postaci naruszenia jego godności, czy zdrowia. Były to bowiem warunki zgodne z obowiązującymi przepisami, jednakowe dla wszystkich osadzonych i nie mające na celu dyskryminowania czy poniżania powoda. W miejscu można przywołać również pogląd Sądu Apelacyjnego w Łodzi zawarty w wyroku z dnia 5 marca 2013 r. sygn. akt I ACa 1200/12, w którym wskazano, że "samo skazanie i ukaranie karą pozbawienia wolności zakłada określoną dolegliwość i ograniczenia w różnym zakresie odnoszące się do konieczności przebywania w warunkach izolacji z innymi osobami na stosunkowo niewielkiej powierzchni, limitowanie czasu i form przebywania poza celą, załatwiania potrzeb fizjologicznych w warunkach ograniczenia pełnej intymności, organizowania kąpieli i prania odzieży według pewnych reguł wymuszonych warunkami bytowania w dużej zbiorowości. Dlatego też należne powodowi zadośćuczynienie może obejmować tylko takie cierpienia fizyczne i psychiczne, które wprost nie wynikają z istoty i celu odbywania izolacyjnej kary pozbawienia wolności". Przypomniał, że zadaniem zakładu karnego jest izolacja osadzonego od społeczeństwa, a nie zapewnienie mu warunków bytowych odpowiadających warunkom mieszkaniowym na wolności albowiem celem kary pozbawienia wolności jest pewna dolegliwość związana z odpowiedzialnością za popełnione przestępstwa. Bez wątpienia prawo do godnego odbywania kary pozbawienia wolności jest dobrem osobistym każdego osadzonego. Jednakże naruszenie tego dobra będzie miało miejsce jedynie wówczas, gdy poziom uciążliwości związany z pobytem w zakładzie karnym przekroczy poziom nieuniknionego cierpienia, a tego w przypadku powoda nie sposób stwierdzić.

Odnosząc się jeszcze do zastrzeżeń powoda dotyczących warunków w jakich odbywał karę pozbawienia wolności wskazać należy, że dyskomfort spowodowany pobytem w warunkach izolacji nie może stanowić podstawy do

sformułowania tezy, że doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda. Do naruszenia dóbr osobistych dochodzi jedynie wówczas, gdy cierpienie i upokorzenie, jakiego doznaje pozbawiony wolności przekraczają nieunikniony element cierpienia wpisanego w karę pozbawienia wolności. O naruszeniu dobra osobistego w postaci uchybienia godności osadzonego w zakładzie karnym nie można mówić w przypadku pewnych uciążliwości lub niedogodności związanych z pobytem w takim zakładzie, polegających na niższym od oczekiwanego standardzie celi czy urządzeń sanitarnych, bowiem dla wielu ludzi nie odbywających kary pozbawienia wolności warunki mieszkaniowe bywają często równie trudne. Godność skazanego przebywającego w zakładzie karnym nie jest naruszona, jeżeli odpowiada uznanym normom poszanowania człowieczeństwa (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 11 października 2012 r., sygn. akt I A Ca 455/12). W przedmiotowej sprawie powód nie wykazał, by podczas jego pobytu w jednostce penitencjarnej, miały miejsce przypadki naruszenia uznanych norm o wskazanym wyżej charakterze. Podkreślić należy, że odbywanie kary pozbawienia wolności wiąże się z naturalnymi dolegliwościami w postaci pogorszenia standardu życia. Powyższe stanowi zwykle następstwo przymusowej izolacji, i nie może przesądzać o potrzebie zasądzenia zadośćuczynienia. Na koniec wskazać należy, że zadośćuczynienie ma charakter przede wszystkim kompensacyjny, "wyrównujący" krzywdę doznaną przez uprawnionego. Zasądzenie zadośćuczynienia w oparciu o art. 448 kc nie może mieć miejsca w każdym przypadku dyskomfortu psychicznego. Nie można nadużywać instrumentów prawnych właściwych ochronie dóbr osobistych, gdyż prowadzi to do deprecjonowania samego przedmiotu ochrony.

Reasumując brak podstaw do uwzględnienia roszczeń powoda na podstawie przepisu art. 448 kc w zw. z art. 24 kc, w związku z tym powództwo zostało oddalone.

O kosztach pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu orzeczono na podstawie art. 8 ust. 1 pkt 26 Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Sąd zgodnie ze stanowiskiem Trybunału Konstytucyjnego SK 66/19 z 23 kwietnia 2020 r. nie opierał się na rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu). Zgodnie z powołanym przepisem w sprawach o odszkodowanie lub o zadośćuczynienie związane z warunkami wykonywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania stawka opłaty wynosi 240 zł. Kwotę zasądzoną na rzecz pełnomocnika w urzędzie powiększono o stawkę podatku od towarów i usług.

Na podstawie przepisu art. 113 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych kosztami sądowymi od ponoszenia, których zwolniony był powód obciążono Skarb Państwa – Sąd Okręgowy w T..

Na podstawie art. 102 kpc Sąd nie obciążył powoda kosztami procesu poniesionymi przez pozwanego.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

T.,(...)